

Проблеми безконтрольного розповсюдження персональних даних

УДК 004.056.5

Миколай Браїловський
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, bk1972@ukr.net

Ми звикли, що арсенал комп'ютерних терористів – різні віруси, логічні бомби, команди, вбудовані заздалегідь в програму, які спрацьовують в потрібний час. Знаємо, що, сучасні терористи використовують Інтернет в основному як засіб пропаганди, передачі інформації і як новий вид зброї і при цьому не приділяємо уваги ще одній темі – захист персональних даних.

Високотехнологічні терористичні акції нової епохи здатні сьогодні продукувати системну кризу всієї світової спільноти і поставити під загрозу існування окремих регіонів світу, що не було характерно для традиційних терористичних актів. Прикладом таких дій можуть служити втручання в виборні компанії в США, Німеччині та Франції, а також ряд інших кібератак.

Кібертерористи не тільки здійснюють терористичні акти за допомогою електронних мереж, але і мають можливість отримувати доступ до конфіденційної інформації, банківської та державної таємниці. На багатьох сайтах державних органів влади викладені відомості різного ступеня важливості. На додаток до цього злочинці можуть отримати доступ до особистих даних багатьох користувачів мережі, починаючи з адреси і номера телефону і закінчуючи детальною інформацією про особу.

Але злочинцям цього і не треба робити. Ми самі замість їх викладаємо всю інформацію про себе в соцмережах.

Здійснюючи покупку у магазині, чи приймаючи послуги від якоїсь з служб нам пропонують знижки на товари та послуги в заміну на заповнення анкети. В цій анкеті САМІ вносимо всі необхідні данні: ПІБ, номер телефону електронну адресу тощо. А потім дивуємося, звідки шахраї знають так багато про нас? Знаючи такі данні можливо контролювати людину, отримувати дані про місцезнаходження та час перебування, уподобання та смаки, а в решті решт і про потаємні сторони життя, що дозволяє проводити маніпулювання людиною.

Не ставиться питання про заборону проведення анкетування, ставиться питання захисту інформації про персональні данні людини. Тобто жорстка перевірки засобів захисту масивів, в яких зберігаються персональні дані, з боку держави.

Вперше право особи на захист від втручання інших у приватне життя, зокрема, з боку держави, було закріплено у статті 12 (повага до приватного та сімейного життя) такого міжнародно-правового документу, як Загальна декларація прав людини Організації Об'єднаних Націй (ООН) 1948 року. Загальна декларація прав людини мала вплив на розвиток інших правових документів (інструментів) захисту прав людини у Європі.

Тому Україні необхідно в стислі терміни створити систему захисту персональних даних не гіршу ніж у Європі, яка має одну з кращих за рівнем захисту систему, в основу якої покладено Конвенцію Ради Європи № 108, правові документи Європейського Союзу (ЄС), а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) і Суду Європейського Союзу (СЕС).